

prima instanță: A.Procopișina
instanța de apel: S. Procopciuc, A. Garbuz, E. Grumeza

ÎNCHEIERE

04 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” către Biroul Vamal Briceni cu privire la anularea actului de inspecție, declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor, revizuirea modului de calculare a plăților vamale după metoda nr. 1, restituirea sumei încasate excedentar și încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie și menținută hotărârea primei instanțe,

constată

La 17 august 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la anularea actului de inspecție, declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor, revizuirea modului de calculare a plăților vamale după metoda nr. 1, restituirea sumei încasate excedentar și încasarea prejudiciului.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 02 iulie 2016, pentru trecerea frontierei a mărfii SRL „Linavan” deținea pachetul de documente care sunt obligatorii potrivit Ordinului Serviciului Vamal nr.01-1 din 04 ianuarie 2016 privind lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar.

Reține că la pct. 2 al Ordinului nr.01-0 din 04 ianuarie 2016, potrivit anexei a doua, s-a aprobat Regulamentul cu privire la utilizarea actelor la vămuirea mărfurilor, care conform pct. 29/1 din Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02 noiembrie 2005 declarația vamală se depune la organele vamale fiind însoțită de acte care confirmă

datele înscrise în declarație, dar minimum de următoarele acte obligatorii: Factura; Documente de transport; Actele permise, necesare pentru acordarea liberului de vamă.

Susține că Biroul vamal nu poate nega faptul neprezentării documentelor care ar permite de a fi calculată valoarea în vamă a mărfii potrivit metodei 1. Tot acest regulament indică faptul că, „solicitarea actelor suplimentare la cele prezentate de declarant se efectuează în special în situații care invocă drept temei pentru solicitarea acestora, după cum urmează: în cazul în care declarantul solicită acordarea tratamentului tarifar preferențial, tratamentului tarifar favorabil sau solicită un regim vamal suspensiv; actele prezentate de declarant nu confirmă toate datele din declarația vamală; prezentarea documentelor suplimentare are la bază rezultatele analizei de risc, însă din păcate în cazul de față această analiză nu s-a făcut ci s-a afirmat pur și simplu că s-a depistat risc de subevaluare.

Relevă că nici una din punctele indicate mai sus nu se regăsec în materialele prin care chipurile Biroul Vamal Briceni a refuzat de a calcula valoarea în vamă a mărfii după metoda 1.

Invocă că a prezentat documentele suplimentare pentru a exclude situația calculării valorii în vamă a mărfii după o altă metodă, în afară de metoda 1, însă colaboratorii vamali neîntemeiat au considerat imposibilă calcularea acesteia. Colaboratorul vamal verificând corectitudinea declarației DVV-1 a motivat că s-a constatat că marfa prezintă risc de subevaluare, documentele prezentate de declarant nefiind suficiente pentru calcularea valorii în vamă a mărfii și că mai sunt necesare careva acte suplimentare pe care le-a indicat într-un document separat conform art. 7 din Legea cu privire la tariful vamal. În mențiunile sale, organul vamal a indicat doar că marfa prezintă risc de subevaluare fără a indica care risc s-a depistat: determinat sau potențial.

Mai indică reclamantul că colaboratorul vamal urma să cunoască faptul că în cazul în care au suspect de o subevaluare a tranzacției de import, trebuie să întocmească un raport către șeful SW cu sesizarea tranzacției de import perfectate și a temeiului suspiciunii, ceea ce nu a fost efectuat. Colaboratorul vamal trebuia să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației pe care o deține organul vamal, adică informația care se conține în sistemul Informațional ASICUDA World.

Reține că potrivit documentelor eliberate de către Biroul Vamal Briceni, declarantului i s-a refuzat calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1 pe motiv că nu a prezentat în vamă toate actele necesare, însă potrivit art.7 alin.(2) din Legea cu privire la tariful vamal în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective, cerință pe care SRL „Linavan” a executat-o prezentând Biroului Vamal Briceni toate actele necesare calculării valorii în vamă a mărfii importate după metoda 1. Prin urmare SRL „Linavan” urma să completeze tipizata DVV-1 (care prinde metoda 1) și nu DW-2 (care cuprinde metodele 2,3,4,5,6) pe care i-au dat-o spre completare colaboratorii Biroului Vamal Briceni, motivând că nu are actele necesare.

Pentru evaluarea vamală a mărfurilor și verificarea valorii lor în vamă, anunțate de delarant, pot fi folosite atât informațiile prezentate de declarant, cât și cele deținute de organul vamal. În rezultatul examinării declarației vamale Biroul Vamal Briceni a efectuat rectificări majorând valoarea plăților vamale stabilind că valoarea plăților

vamale pentru marfa importată este de alta decât cea declarată de SRL „Linavan”, calculată după o altă metodă decât cea prevăzută de art. 11 a Legii cu privire la tariful vamal.

Susține că nu este de acord cu mărimea plăților vamale calculate de către Biroul Vamal și consideră că calculul plăților vamale contravin Codului vamal și a Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20 noiembrie 1997.

Consideră că prin acțiunile ilegale a Biroului Vamal Briceni le-au fost lezate drepturile protejate de lege, astfel găsește oportun ca Biroul Vamal Briceni să-i recalculeze valoarea mărfii importate și valoarea în vamă urmează a fi calculată conform art. 11 Legea cu privire la tariful vamal.

Invocă că nu este de acord cu mărimea plăților vamale calculate după metoda 6 a Legii cu privire la tariful vamal de către Biroul Vamal Briceni și consideră calculul plăților vamale încasate excedentar în sumă totală de 5045,67 lei din marfa importată în valoare de 1740 dolari USD.

Întru argumentarea poziției de încasare a prejudiciului nepatrimonial explică următoarele: Biroul Vamal Briceni i-a cauzat prejudiciu nepatrimonial prin faptul că ore și zile la rând a fost „hăituit,, și ținut în vamă pentru a explica/argumenta de ce urmează ca marfa importată să fie calculată anume după metoda 1, a fost impus eronat de a prezenta suplimentar careva documente care nu erau obligatorii pentru calcularea valorii mărfii potrivit metodei 1, a cheltuit surse financiare adăugătoare, a suportat cheltuieli aferente pentru a întreține alimentară șoferul mașinii care transporta marfa, a fost nevoit suplimentar să achite un supliment la salariu. Un moment deosebit important este că activitatea SRL „Linavan” a fost tulburată, întreruptă pe motiv că materia primă care era importată, a fost reținută neîntemeiat în vamă și a ajuns cu întârziere, s-a stopat activitatea întreprinderii, a pierdut termenii contractuali cu alte firme cărora realizează marfa finită, a pierdut clienți importanți li și-a știrbit reputația pe care a acumulat-o cu greu de-a lungul activității.

Solicită SRL „Linavan” de a anula: - actul de inspecție din 02 iulie 2016 emis de către Biroul Vamal Briceni, în cazul importării mărfii lemnoase; - anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației vamale în varianta inițială (tipizata DVV-1); obligarea Biroului Vamal Briceni de a-i revizui modul de calculare a plăților vamale pentru marfa lemnoasă importată de SRL „Linavan” cu sediul pe str. Sf. Vasile nr. 166, or. Edineț, la 02 iulie 2016 potrivit metodei 1 (art. 11- metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997; a încasa de la Biroul Vamal Briceni suma de 5045,67 lei ceia ce constituie diferența dintre sumele încasate conform DVV-1 și DVV-2, încasată excedentar de către organul vamal, conform declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor importate în valoare de 1740 dolari USD; a încasa de la Biroul Vamal Briceni suma de 5000 lei ca echivalent bănesc pentru reparația prejudiciului nepatrimonial ce i-a fost cauzat prin acțiunile ilegale ale pîrîtului; a încasa de la Biroul Vamal Briceni suma de 5000 lei cheltuielile de asistență juridică și alte cheltuieli aferente examinării litigiului în cauză.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 26 ianuarie 2017, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată (f.d. 17, 52-92, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 mai 2017, a fost înlocuit Biroul Vamal Briceni cu succesorul în drepturi Biroul Vamal Nord (f.d. 131, vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 mai 2017, a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie și menținută hotărîrea primei instanțe (f.d. 132-136, vol. II).

La 13 iulie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 mai 2017, solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea integral.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei de drept citate, Completul de judecată constată că recursul declarat la 13 iulie 2017 prin intermediul oficiului poștal, este depus în termen.

În motivarea recursului, Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie a invocat că instanța de apel eronat a dat apreciere materialelor pricinii iar în concluzie a emis o decizie ilegală.

Sustine că organul vamal neîntemeiat a solicitat declarantului acte suplimentare pentru calcularea valorii în vamă potrivit metodei 1. Dovada faptului că SRL „Linavan” deținea pachetul de acte minime necesare la momentul vămuirii constituie pagina documentelor anexate la brokerul vamal la 02 iulie 2016. Astfel, Biroul Vamal nu poate nega faptul neprezentării documentelor care ar permite de a fi calculată valoarea în vamă a mărfii potrivit metodei 1.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 22 august 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs intimatului, informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia

Prin referința depusă de către Biroul Vamal Nord la 14 septembrie 2017, solicită considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Din considerentele prezentate mai sus, instanța observă că cererea de recurs nu a întrunit temeiurile de inadmisibilitate prevăzute de art. 433 alin. b), c), d) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (a se vedea, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie este formulată în baza art. 432 (1), (2), așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie a formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecătii nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan” prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

